

Provozovatel veřejného pohřebiště podle zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen zákon), kterým je Městský obvod Liberec - Vratislavice nad Nisou, IČ: 00262978, se sídlem Tanvaldská 50, 463 11 Liberec 30 (dále jen MO), vydává v souladu s ustanovením §19

Ř á d v e ř e j n é h o p o h ř e b i š t ě

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Řád veřejného pohřebiště (dále jen Řád) upravuje provoz veřejného pohřebiště (dále jen pohřebiště) umístěného v katastrálním území Vratislavice nad Nisou na č.p.p. 1950.
2. Provozovatel pohřebiště zajišťuje provozování pohřebiště v souladu s ustanovením §18 odst. 1) zákona prostřednictvím Technického odboru, se sídlem Tanvaldská ulice 50, Liberec 30.
3. Pohřebiště jsou rozdělena na oddělení pro ukládání lidských pozůstatků do země a na oddělení pro ukládání urn. V těchto odděleních jsou vyhrazena jednotlivá místa pro hroby, hrobky a urnová místa, nebo jejich kombinace.
4. Zvláštní prostory na pohřebištích jsou vyhrazeny pro ukládání lidských pozůstatků a zpopelněných lidských ostatků, jejichž uložení nikdo z blízkých nezajistil (společná pohřbívací místa).
5. Pokud pohřebiště nebo jeho části, včetně staveb a náhrobků jsou zapsány v seznamu kulturních památek nebo se nacházejí na území památkového zájmu nebo jsou v seznamu vojenských hrobů a pohřebišť, civilních válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní předpisy, za jejichž dodržování odpovídá příslušný provozovatel.

Článek 2

Provozní doba pohřebiště

1. Pohřebiště je pro veřejnost přístupné v době:

Prosinec - Březen	8:00 - 17: 00 hod.
Duben - Listopad	8:00 - 20:00 hod.

2. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat (například v době provádění terénních úprav, exhumací, za sněhu, náledí apod.), pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel zajistí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění plynulého provozu.

Článek 3

Povinnosti provozovatele pohřebiště

1. Provozovatel pohřebiště zabezpečuje jeho správu referentem pro agendu správy hřbitova a správcem pohřebiště (hrobník).
2. Referent pro agendu správy hřbitova uzavírá jménem provozovatele smlouvy o nájmu hrobových a urnových míst.
3. Referent pro agendu správy hřbitova vede evidenci související s provozováním veřejného pohřebiště. Evidence obsahuje zákonem stanovené údaje.
4. Správce pohřebiště - hrobník pečuje o vnější vzhled a upravenost veřejného pohřebiště, společné hroby, zápůjční hrobky, čestná pohřebiště a nepronajatá hrobová místa na veřejném pohřebišti,

úpravu a údržbu cest, údržbu oplocení a zdí. Pečuje o účelová zařízení a technickou vybavenost veřejného pohřebiště. Dále poskytuje i ostatní služby podle ceníku prací a služeb hřbitovnictví.

6. Referent pro agendu správy hřbitova je povinen informovat vlastníka náhrobku a ostatního hrobového zařízení, které jejich vlastníci neodstraní nebo neodebere do dne zrušení veřejného pohřebiště nebo do dne ukončení nájmu, že pokud se do jednoho roku o tyto věci nepřihlásí, bude s nimi naloženo jako s věcmi opuštěnými (§ 20 písm. g bod 4. a § 25 odst. 9).
7. Správce pohřebiště – hrobník je povinen během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoliv zásahů do hrobového místa s výjimkou případů, kdy je bezodkladně nutné zajistit bezpečný a plynulý provoz pohřebiště.
8. Referent pro agendu správy hřbitova je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, zveřejní ji na místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém.

Článek 4

Pořádek na pohřebišti

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti, (zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, odhazovat odpad mimo nádoby k tomu určené a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny).
2. Na pohřebišti je možné se zdržovat pouze v provozní době stanovené v článku 2 tohoto Řádu.
3. Každý návštěvník je povinen do stanovené uzavírací hodiny bez zvláštního upozornění veřejné pohřebiště opustit. Návštěvníka veřejného pohřebiště, který záměrně setrvává na veřejném pohřebišti po ukončení provozní doby, přestože byl na tuto okolnost upozorněn, je provozovatel pohřebiště oprávněn požádat o pomoc Policii ČR či Městskou policii Liberec.
4. Děti do 8 let věku mají na pohřebišti povolen vstup pouze v doprovodu dospělé osoby.
5. Na pohřebišti je zakázán vstup osobám pod vlivem omamných a psychotropních látek, osobám se psy a jinými zvířaty, vyjma zřakově postižené osoby s vodícím zvířetem.
6. Na pohřebišti je zakázáno jezdit na kole a obdobných sportovních nástrojích.
7. Vozidla (s výjimkou invalidních vozíků) mohou na pohřebišti vjíždět a zdržovat se pouze se souhlasem správce pohřebiště - hrobníka a při splnění jím stanovených podmínek.
8. Pojízdné a průchodné plochy na pohřebišti je povoleno používat k parkování vozidel jenom v provozní době pohřebiště, a to pouze se souhlasem správce pohřebiště - hrobníka
9. Je zakázáno ukládání jakýchkoliv nádob, náradí a jiných předmětů na zelené pásy a místa kolem hrobových míst.
10. Svítilny a svíčky je možno na pohřebištech rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. V odůvodněných případech (např. období sucha) může správce pohřebiště – hrobník používání otevřeného ohně (svíček apod.) omezit nebo zakázat.
11. Z hygienických důvodů není dovoleno v areálu pohřebiště pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Tato voda je určena k provozním účelům správy pohřebiště a na zalévání zeleně při údržbě zeleně na pronajatých hrobových místech. Je zakázáno odnášet vodu z areálu pohřebiště. Výpusti a studny na veřejném pohřebišti budou označeny nápisem „nepitná voda“.
12. Odpad je třeba odkládat na stanovená místa. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadů je nutno tato opatření respektovat.
13. Návštěvníci a nájemci nejsou oprávněni provádět jakékoliv zásahy do zeleně vysazené správcem pohřebiště - hrobníkem, včetně nové výsadby zeleně, bez souhlasu správce pohřebiště - hrobníka
14. Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na pohřebišti je možné pouze se souhlasem provozovatele hřbitova. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento Řád.
15. Dohled nad pořádkem na pohřebišti provádí správce pohřebiště - hrobník.

Článek 5

Rozsah služeb poskytovaných na pohřebišti

1. Správce pohřebiště – hrobník poskytuje zejména následující služby:
 - výkopové práce související s pohřbem a exhumací;
 - pohřbívání;
 - provádění exhumací;
 - ukládání zpopelněných lidských pozůstatků;
 - správu a údržbu pohřebiště včetně komunikací a zeleně v areálu pohřebiště;
 - další služby jako je správa a údržba objektů na pohřebišti (komunikace, oplocení apod.), zajišťování likvidace odpadů, údržba a úprava hrobových míst po pohřbech, půjčování nářadí.
 - Referent pro agendu správy hřbitova zabezpečuje vedení související evidence o hrobových místech a o uložení lidských ostatků - pronájem hrobových míst;
2. Lidské pozůstatky se pohřbívají a zpopelněné ostatky se ukládají do hrobových míst tj. hrobů, hrobek, uložišť uren (do země, do kolumbárií). Nezpopelněné ostatky, o nichž nikdo neurčil jinak, lze uložit na pohřbívacích místech k tomu určených. Tyto činnosti jsou prováděny zásadně správcem pohřebiště – hrobníkem, výjimečně jinými osobami, ale jen s písemným souhlasem provozovatele hřbitova a za podmínek jím určených.
3. Lidské pozůstatky se pohřbívají zpravidla jen po jednom do každého hrobu. Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských pozůstatků a vrstva ulehlé zeminy nad rakví bude činit nejméně 1 metr.
4. Nezpopelněné lidské pozůstatky musí být na pohřebišti uloženy v hrobě po tlecí dobu, která je 10 let (§ 22, odst. 2).
5. V souladu s bodem 2 a 3 je nájemce před uložením dalších nezpopelněných lidských pozůstatků do stávajícího hrobového místa povinen odstranit případný stávající náhrobek a hrobové zařízení (rám, krycí desky apod.) z areálu pohřebiště. Správce pohřebiště v případě potřeby poskytne případnou pomoc se zajištěním odstranění náhrobku či hrobového zařízení. Po jejich odstranění bude hrobové místo vykopáno.
6. Před uplynutím tlecí doby mohou být lidské ostatky exhumovány na žádost nájemce hrobového místa jen se souhlasem hygienika nebo je-li exhumace nařízena orgánem činným v trestním řízení. Exhumaci po uplynutí tlecí doby povoluje provozovatel - referent pro agendu správy hřbitova a exhumaci realizuje správce pohřebiště - hrobník.
7. Do hrobky lze další lidské pozůstatky uložit jen tehdy, je-li v ní volné místo. K přemístění lidských ostatků z hrobky, nemá-li být rakev otevřena, není potřeba souhlasu hygienika.
8. Zpopelněné ostatky se ukládají podle přání objednatele pohřbu v urně do země, případně se smísí se zemí v hrobě nebo na jiném místě k tomu určeném. Urny lze ukládat do země ve zvláštní schránce nebo bez ní. Uložení urny do hrobu je možné jen se souhlasem správce pohřebiště - hrobníka. Urny se do hrobu neukládají v období prosinec – březen, z klimatických důvodů.
9. Pro pohřbívání do hrobu se používají rakve z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Nesmějí být použity materiály z PVC a jiných nerozložitelných materiálů. Pro pohřbívání do hrobek se používají rakve dubové nebo z jiných tvrdých dřev s poloviční zinkovou vložkou s nepropustným dnem nebo kovové rakve rovněž s nepropustným dnem. Všechny rakve musí být pevně uzavřené a opatřené štítkem se jménem zemřelého, datem narození a pohřbu.
10. Hroby pro pohřbívání lidských pozůstatků musí splňovat požadavky uvedené v článku 9 odst. 2 písm. b) c) f) a h) Řádu.

Článek 6

Nájem hrobového místa a povinnosti nájemce místa

1. Nájem hrobového místa (dále jen nájem) vzniká na základě smlouvy o nájmu místa uzavřené mezi provozovatelem (zastoupeným referentem pro agendu správy hřbitova) jako pronajímatelem a nájemcem – občanem (dále jen smlouva). Smlouva musí mít písemnou formu a musí obsahovat výši nájemného a náklady spojené s pracemi na pohřebišti. Místo pro hrob se pronajímá minimálně na 10 let, jinak v souladu s tlečí dobou. Místo pro hrobku na dobu 10 - 20 let a místo pro urnu na dobu 5 nebo 10 let od prvního uložení. Po uplynutí této doby může být smlouva prodloužena i na dobu kratší, tj. 5 let v případě zpopelněných ostatků, nebo uplynutím tlečí doby.
2. Po uzavření nájemní smlouvy a zaplacení poplatků spojených s nájmem hrobového místa budou provedeny výkopové práce.
3. Provozovatelem pohřebiště bude nájemci ze stávajících volných neobsazených hrobových míst určeno místo pro hrob, v souladu s organizačním členěním pohřebiště.
4. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na pronajatém místě hrob (po slehnutí nadzemní části zeminy), hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.), to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny správce pohřebiště - hrobníka, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
5. Nájem hrobového místa lze sjednat i na dobu předcházející pohřbení nebo uložení urny. Podnájem místa třetí osobě je zakázán.
6. Nájemce místa je oprávněn pohřbívat ostatky, provádět jejich exhumaci v souladu s Řádem. V souladu s Řádem a pokyny správce pohřebiště – hrobníka zřizovat pomníky a zdobit je (článek 9 Řádu). V případě více nájemců je třeba vzájemného souhlasu při exhumaci, vyzvednutí urny a úpravě hrobového místa.
7. Jde-li o místo pro hrobku, stavba musí být schválena provozovatelem pohřebiště a dokončena do 1 roku od povolení stavby.
8. Provozovatel pohřebiště může pronajmout k dočasnému uložení lidských pozůstatků v zápůjční hrobce nejdéle na dobu 12 měsíců. Nezajistí-li nájemce do doby dohodnuté ve smlouvě konečné pohřbení pozůstatků, zajistí referent pro agendu správy hřbitova po předchozím upozornění nájemce uložení ostatků do společného hrobu na jeho náklad prostřednictvím správce pohřebiště hrobníka. Nájemce je **povinen** vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého místa v řádném stavu podle uzavřené smlouvy a **oznamovat** správci veškeré změny údajů. Neudržování místa je **důvodem** k odstoupení od smlouvy nebo neprodloužení nájmu (článek 7 odst. 1 písm. c) Řádu).
9. V případě úmrtí nájemce přechází nájemní vztah, na základě dokladu o dědickém řízení, na dědice.
10. Jiná změna osoby nájemce před uplynutím doby, na kterou bylo místo pronajato, je možná jen se souhlasem dosavadního nájemce a provozovatele.
11. Stromy a keře je možno nájemcem vysazovat na pronajatých místech pouze po souhlasu provozovatele hřbitova. Vysazené stromy a keře se stávají součástí veřejného pohřebiště a majetkem provozovatele hřbitova - o jejich odstranění nebo úpravě rozhoduje správce pohřebiště – hrobník.
12. Lavičky a schránky lze na pohřebišti umísťovat jen výjimečně po písemném souhlasu provozovatele hřbitova, který může stanovit rozměry, tvar, materiál, popřípadě způsob umístění. Lavičky umístěné v areálu hřbitova mohou používat všichni návštěvníci.

Článek 7

Zánik nájmu, zrušení hrobu a odstranění náhrobku

1. Nájem k místu zaniká:
 - a) je-li pohřebiště zrušeno;
 - b) neumožňují-li poměry na pohřebišti (úprava pohřebiště, hygienické důvody, spodní voda apod.) další pronájem místa;

- c) pokud není hrobové místo řádně udržované (článek 6 odst. 9);
 - d) není-li uhrazen nájem místa na další období nejpozději do 3 měsíců, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval. Nelze-li oznámení o zániku užívacího práva k místu nájemci doručit, postupuje referent pro agendu správy hřbitova pohřebiště podle článku 3 odst. 9 Řádu.
2. Vztah správce veřejného pohřebiště ke hřbitovnímu zařízení u zaniklého místa určuje článek 3 odst. 7 Řádu.
 3. U hrobových míst, která byla v minulosti pronajata na dobu 50 let či na dobu trvání hřbitova a která nejsou nájemci dlouhodobě udržována a u nichž technický stav hrobového příslušenství je havarijní, bude postupováno podle ustanovení čl. 7 odst. 1 písm. c) Řádu.
 4. Hroby, hrobky, urnová místa a hřbitovní zařízení, která mají kulturní hodnotu nebo význam nebo jsou zapsaná jako kulturní památka (hroby významných osob, umělecká díla apod.) nesmějí být (s výjimkou případu zrušení pohřebiště) odstraněny, ani po uplynutí doby, na kterou bylo místo pronajaté.

Článek 8

Provádění prací na pohřebišti

1. Výkopy hrobů a zemní práce, zejména kopání, formování hrobů, ukládání ostatků zemřelých provádí výhradně správce pohřebiště - hrobník, pokud tento nepovolí výjimku a to za velmi přesně stanovených podmínek. Jednoduché práce nutné k udržování a výzdobě hrobových míst jsou oprávněni nájemci provádět sami, pokud si tyto služby neobjednají u referenta pro agendu správy hřbitova nebo u jiné organizace. Je-li stanovena provozovatelem určitá výzdoba hrobových míst, je nájemce povinen ji dodržovat.
2. Práce řemeslné nebo umělecké mohou na pohřebišti provádět jen oprávněné firmy nebo osoby pro tyto práce kvalifikované na základě předchozího písemného souhlasu správce pohřebiště – hrobníka.

Článek 9

Stavby na pohřebištích

1. Ke zřízení jakékoliv stavby na pohřebišti (hrobky) nebo k její úpravě je třeba předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště (článek 6 odst. 4 Řádu).
2. Při provádění stavby nebo při její úpravě je provádějíci (stavebník) povinen se podřídit podmínkám stanoveným provozovatelem pohřebiště, zejména pokud jde o rozměry a tvar stavby, provedení její výzdoby a o druh použitého materiálu včetně dodržení umělecko – architektonického vzhledu pohřebiště a dodržení základních všeobecných podmínek z hlediska bezpečnosti práce. Pro provádění staveb na pohřebišti platí tyto zásady:
 - a) základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky a dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy, základové zdivo nesmí přesahovat do pohřbívací plochy;
 - b) hloubka hrobu musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m;
 - c) dno hrobu musí ležet nejméně 0,5 m nad hladinou podzemní vody;
 - d) pohřbívací plocha musí být zachována v rozměrech u hrobu nejméně 80x 200 cm, u hrobky nejméně 90 cm x 200 cm, u hrobu dětského nejméně 60 cm x 160 cm a u hrobu pro dítě mladší 3let nejméně 50 cm x 100 cm;
 - e) nejvyšší povolená výška staveb je 2,5 m;
 - f) uličky mezi hroby (hrobkami) musí být nejméně 30 cm široké;
 - g) u nově zakládaných oddělení pohřebišť musí být stěny mezi jednotlivými hroby vzdáleny nejméně 60 cm;
 - h) vrstva zeminy určená k zakrytí rakve musí být nejméně 1,4 m se zřetelem k úrovni okolí hrobu;
 - i) přední a zadní hrany rámu hrobů a hrobek musí být v jedné přímce s předními a zadními hranami rámu sousedních hrobů a hrobek. Přední rám hrobů a hrobek včetně urnových hrobů musí být označen odpovídajícím číslem;
 - j) jednotlivé části náhrobků musí být mezi sebou kotveny;

- k) ve svahovitém terénu musí být stavby a jejich příslušenství stejnoměrně odstupňovány;
 - l) stavbu hrobky a pokrytí hrobu krycí deskou lze povolit jen u cest nejméně 3 m širokých;
 - m) texty nápisů na náhrobcích musí odpovídat důstojnosti a pietě pohřebiště
 - n) projekt i stavební stav hrobky musí odpovídat požadavkům hygienicko – epidemiologické služby.
3. Stavebník provádí veškeré stavby a jejich úpravy na vlastní náklady a nebezpečí a je povinen udržovat je v řádném stavu.
 4. Okamžitě po ukončení prací je stavebník povinen postarat se na svůj náklad o vyčištění okolí, odklizení zbylého materiálu a uvedení všeho dotčeného do původního stavu.
 5. Vybudované stavby nebo jejich části lze z pohřebiště odstraňovat nebo je převést na jiný subjekt jen se souhlasem provozovatele pohřebiště.
 6. Stavby, které byly pořízeny bez povolení, nebo při nichž nebyly dodrženy stanovené podmínky a stavby které ohrožují bezpečnost okolí, může provozovatel pohřebiště odstranit na náklad vlastníka, jestliže tento nezjedná sám v jemu dané lhůtě nápravu.
 7. I bez upozornění může provozovatel pohřebiště v takových případech odstranit stavby, které brání řádnému a bezpečnému vykopání hrobu, provedení pohřbu nebo kde je nebezpečí vzniku škody nebo havárie. Odstraněné stavební příslušenství ponechá provozovatel pohřebiště na místě na riziko vlastníka u hrobového místa, nebo je převeze na jiné vhodné místo. O tomto opatření vyrozumí správce pohřebiště vlastníka v souladu s ustanovením článku 3 odst. 5 řádu.
 8. Provozovatel pohřebiště odpovídá pouze za ty škody na hrobovém příslušenství, které zavinil porušením svých povinností.
 9. Zakazuje se jakékoliv umístování různých nabídek a reklam firem i soukromých osob ve všech prostorách hřbitova a jejich bezprostředním okolí s výjimkou míst k tomu vyhrazených provozovatelem pohřebiště a po jeho předchozím odsouhlasení.

Článek 10

Ustanovení společná, závěrečná a zrušovací

1. Kontrolu dodržování tohoto řádu pro veřejné pohřebiště jsou oprávněni provádět správce pohřebiště – hrobník, Technický odbor, pracovníci pověřeni Magistrátem města Liberec a pracovníci Městského obvodu Liberec - Vratislavice nad Nisou. Podle zvláštních předpisů zde vykonávají svou působnost při ochraně veřejného pořádku strážníci městské policie Liberec a Policie ČR.
2. Pokud tento řád neupravuje některé právní vztahy na pohřebišti, bude při nich postupováno podle zákona.
3. Správce pohřebiště – hrobník zajistí vyvěšení tohoto řádu na pohřebišti
4. Provozovatel veřejného pohřebiště si vyhrazuje právo udělit výjimku z ustanovení tohoto řádu.
5. Tento řád byl schválen na jednání Rady Městského obvodu Liberec - Vratislavice nad Nisou dne 18.1.2016, usnesením č. 36/01/2016
6. Tento řád nahrazuje dosud platný a nabývá účinnosti dnem 1.2.2016.

Ve Vratislavicích nad Nisou dne 28.1.2016

Lukáš Pohanka
starosta